

TUCHTCOLLEGE VOOR DE KYNOLOGIE IN EERSTE AANLEG

Zaaknummer: 20-042

Datum uitspraak: 6 oktober 2021

In de zaak van:

XXXXXX

wonende te XXXXXX

verschenen in persoon

hierna te noemen: **beklaagde**

en

De vereniging met volledige rechtsbevoegdheid

**Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch
Gebied in Nederland**

gevestigd en kantoorhoudende te Amsterdam,

gemachtigde: mevrouw D.A. Schuitemaker LLB

hierna te noemen: **klaagster**

1. Het verloop van de procedure

- Klaagster heeft op grond van een overtreding op grond van artikel VI.23 Kynologisch Reglement (oud) de zaak bij het Tuchtcollege in eerste aanleg aanhangig gemaakt en gevorderd dat deze de zaak in behandeling neemt en daarbij de volgende stukken overgelegd:
 - een omschrijving van het tuchtrechtelijk vergrijp;
 - een kopie van de brief d.d. 18 augustus 2020 aan beklagde met bijlagen.
- Bij aangetekende brief van 13 augustus 2021 is beklagde opgeroepen om op de zitting van 10 september 2021 te verschijnen.
- Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 10 september 2021.
- Beklaagde is ter zitting verschenen en heeft zich op verzoek van de voorzitter gelegitimeerd.
- Van hetgeen ter zitting is behandeld heeft de secretaris aantekeningen gemaakt.

2. De omschrijving van het verweten gedrag en het verweer

2.1 Verweten gedraging

De beklaagde wordt verweten dat hij met de teef XXXXXX, NHSB XXXXXX, heeft gefokt terwijl deze hond aantoonbaar lijdt aan een aandoening die de gezondheid en het welzijn van de hond en/of de nakomelingen ernstig in gevaar kan brengen, namelijk dat genoemde hond lijdt aan Patella Luxatie. Dit blijkt uit de uitslag van het gezondheidsonderzoek d.d. 11 juli 2017. De gewraakte dekking heeft plaatsgevonden op of omstreeks 22 april 2020. De aandoening Patella Luxatie is verwoord in het Verenigingsfokreglement van zowel de rasvereniging Nederlandse Vereniging voor Akita Inu's ("NVAI") als dat van de Vereniging voor van origine Japanse rashonden ("Nippon Inu"), welke beide rasverenigingen de belangen van het ras Shiba vertegenwoordigen en beperkingen stellen in gebruik van honden voor de fokkerij indien zij lijden aan de aandoening Patella Luxatie.

Het fokken met honden die lijden aan een aandoening die door de betreffende rasverenigingen wordt gezien als een fokuitsluitende grond, i.c. Patella Luxatie, wordt als een tuchtrechtelijk vergrijp op grond van artikel VI.23d van het Kynologisch Reglement (oud) gezien.

2.2 Het verweer

Ter zitting verklaarde beklaagde dat hij al ruim 30 jaar fokt en zuinig is op zijn foklijnen. Ter bevordering daarvan haalt hij ieder jaar een reu naar Nederland voor zijn fokkerij. De genoemde teef is op Patella Luxatie getest. De uitslag was dat zij lijdt aan Patella Luxatie, gradatie 1 aan één knie en gradatie 2 aan de andere knie. Beklaagde wilde de bloedlijn van deze teef echter niet verloren laten gaan en heeft haar daarom voor de fokkerij ingezet.

Iedere pupkoper wordt door beklaagde ingelicht over de mogelijke aanwezigheid van Patella Luxatie. In het door beklaagde aan pupkopers aangeboden koopcontract staat vermeld dat koper bekend is met bepaalde erfelijke ziekten/afwijkingen waaronder Patella Luxatie en daarmee het risico loopt dat de betreffende hond deze afwijking heeft.

Beklaagde weet wat Patella Luxatie betekent voor een ras en de vererving ervan. Hij is echter van mening dat daardoor het nemen van een zeker risico voor het ras niet vaststaat. De Shiba weegt ongeveer 11 kg en heeft geen last van Patella Luxatie. Het is geen levensbedreigende aandoening en bovendien is het mogelijk om dit medisch te verhelpen. De gewraakte dekking heeft beklaagde puur voor het behoud van de bloedlijn gedaan. De nakomelingen worden getest. Het willens en wetens nemen van een risico op de gezondheid van de nakomelingen is maar hoe eenieder dat bekijkt. De dekru was volledig Patella Luxatie vrij.

Reactie klaagster en vordering

De overtreding is vóór 1 juli 2020 begaan en valt daarmee nog onder het toen geldende tuchtrecht. Dat is de reden waarom klaagster verwezen heeft naar de overtreding van

Zaaknummer: 20-042

Datum uitspraak: 6 oktober 2021

artikel VI.23d Kynologisch Reglement. Klaagster heeft op 18 augustus 2020 beklagde laten weten dat genoemde overtreding was begaan. Beklaagde heeft hierop niet gereageerd.

In de beide Verenigingsfokreglementen is het fokken met een hond lijdend aan Patella Luxatie niet toegestaan. Voor het overtreden van het Verenigingsfokreglement maakt het niet uit of iemand wel of geen lid van een rasvereniging is.

Op grond van de overtreding vordert klager een diskwalificatie van de persoon van beklagde voor een periode van 4 jaar onvoorwaardelijk en ontneming van het recht tot het gebruik van de kennelnaam "XXXXXX".

In reactie op de gestelde vordering door de Raad van Beheer geeft beklagde aan deze buiten proporties te vinden. Hij gebruikt hiervoor het woord "belachelijk". In totaal heeft hij 19 honden, fokt hij al meer dan 30 jaar en heeft hij nimmer de regels overtreden.

3. De beoordeling door het Tuchtcollege voor de kynologie in eerste aanleg

3.1 Bevoegdheid en ontvankelijkheid

Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg (hierna "Tuchtcollege" genoemd) is bevoegd in deze zaak te oordelen omdat beklagde ten tijde van het hem verweten gedrag lid was van een vereniging, die is toegelaten tot het lidmaatschap van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland. Op grond van de statuten van die vereniging is beklagde onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

Bovendien is het Tuchtcollege bevoegd in deze zaak te oordelen omdat door de beklagde bij de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland, een dekaangifte en/of een geboorteaangifte is ingediend waarmee beklagde de rechtsmacht van de Raad van Beheer en de werking van het Kynologisch Reglement aanvaardt vanaf het moment van de dekking en/of de geboorte waarvoor de aangifte is gedaan (artikel III.20 Kynologisch Reglement).

Het Tuchtcollege is naast bovenstaande gronden ook bevoegd nu de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland beklagde op zijn verzoek het recht heeft verleend op het voeren van een kennelnaam. Deze kennelnaam voerde hij op het moment van het hem verweten gedrag. Op grond van artikel III.46 van het Kynologisch Reglement is hij daarom onderworpen aan de rechtsmacht van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

Op grond van artikel 30 en volgende Procesreglement van het Kynologisch Reglement kan klager vorderen dat het Tuchtcollege een klacht in behandeling neemt. Klager is dan ook ontvankelijk in haar vordering.

Het Tuchtcollege wenst hier in procesmatige zin het volgende aan toe te voegen. Vlak voor de zitting van 10 september 2021 bleek dat één van de leden van het Tuchtcollege niet

aanwezig kon zijn in verband met de toen geldende wet- en regelgeving omtrent het coronabeleid van de rijksoverheid. In artikel 38 Procesreglement is bepaald dat het Tuchtcollege in eerste aanleg een zaak behandelt en beslist met drie leden, in tegenwoordigheid van de secretaris van het Tuchtcollege. Om geen misverstanden te creëren heeft de voorzitter expliciet aan partijen gevraagd of zij konden instemmen met een zitting waar twee leden en de secretaris aanwezig waren. De verdere behandeling en beslissing is verlopen in overeenstemming met hetgeen in artikel IX.38 KR is bepaald.

Alle aanwezigen verklaarden mondeling en duidelijk hoorbaar geen bezwaar te hebben tegen de zitting waarbij twee leden van het Tuchtcollege aanwezig zijn, alsmede de secretaris.

3.2 Overwegingen met betrekking tot het verweten gedrag

Het Tuchtcollege gaat ervan uit dat fokkers weten dan wel behoren te weten dat de gezondheids- en welzijnsregels essentieel zijn voor en ter bescherming van de gezondheid en het welzijn van hun hond(en). Een fokker zal deze dan ook te allen tijde moeten laten prevaleren en ervoor moeten zorgen dat er geen handelingen worden verricht of nagelaten die in strijd met dit doel en/of de daaraan verbonden voorschriften.

Het gebruik van fokdieren die lijden aan Patella Luxatie is in zowel het Verenigingsfokreglement van de NVAI als de Nippon Inu niet toegestaan. Echter, er wordt wel een onderscheid in gradatie gemaakt.

- Op grond van artikel 4.3.3. Verenigingsfokreglement van de NVAI mogen ouderdieren met de uitslag "Patella vrij" of "Patella graad 1" voor de fokkerij ingezet worden. Indien één van de ouderdieren graad 1 heeft dan mag deze alleen voor de fokkerij ingezet worden in een combinatie met een ouderdier dat de uitslag "Patella vrij" heeft.
- Op grond van artikel 4.3. Verenigingsfokreglement Nippon Inu staat de aandoening Patella Luxatie in het rijtje aandoeningen waarmee niet gefokt mag worden. Echter ook hier wordt aangegeven dat een ouderdier met de Patella Luxatiegraad 0/1 of 1/1 deze wel gebruikt mag worden maar alleen in combinatie met een ouderdier dat de uitslag Patella Luxatie vrij (normaal/flexibel) aan beide knieën heeft.

Uit het Patella Luxatie-onderzoek van 2017 blijkt dat de eerdergenoemde teef links de "gradatie 1" en "rechts de gradatie 2" krijgt, met als eindbeoordeling "gradatie 2". De bij deze dekking gebruikte reu "XXXXXX" is daarentegen Patella Luxatie vrij. Op grond van het eindoordeel van de dierenarts over de aanwezigheid van Patella Luxatie had dan ook met genoemde teef niet gefokt mogen worden.

De resultaten van het onderzoek dateren uit 2017 maar zijn pas in 2020 aan klagster bekend geworden. Dat doet aan de klachtwaardigheid niet af, aangezien op grond van artikel 3:310 BW van belang is het moment waarop dit aan klagster bekend geworden is. Dit was op 26 juni 2020 de datum waarop beklagde een dek- en geboorteaangifte deed voor het nest dat uit genoemde teef op 21 juni 2020 was geboren.

Zaaknummer: 20-042

Datum uitspraak: 6 oktober 2021

Beklaagde handelde verwijtbaar toen hij genoemde teef ondanks de ongunstige eindbeoordeling op een erfelijke aandoening voor de fokkerij heeft ingezet. Dit terwijl in beide Verenigingsfokreglementen de bij de genoemde teef aangetroffen gradatie fok uitsluitend is.

Uit onderzoek van het Tuchtcollege blijkt dat dit niet het eerste nest is dat deze teef heeft geworpen. Op 3 september 2018 heeft zij ook een nest gehad waarbij de reu Patella Luxatie vrij was. Net als bij het nest waarover deze procedure gaat, was ook bij het nest van 2018 beklagde bekend dat hij fokte met een teef die niet voor de fokkerij ingezet had mogen worden.

Beklaagde heeft verklaard dat zijn pupkopers te allen tijde alle benodigde informatie krijgen over de gezondheid van de door hen te kopen pup. Hij heeft tijdens de zitting een kopie van het door hem gehanteerde koopcontract overlegd waaruit dit ook blijkt. Het Tuchtcollege merkt op dat deze meldingsplicht op grond van artikel 7:17 BW overigens een verplichting van de verkoper is.

Het Tuchtcollege heeft er begrip voor dat beklagde waarde hecht aan het behouden van deze bloedlijn maar daarbij mag het dierenwelzijn van met name de nakomelingen niet onder lijden. Het is daarom voor het Tuchtcollege onbegrijpelijk dat beklagde hier enigszins luchtig over doet. Het is inderdaad geen levensbedreigende ziekte en het is medisch te verhelpen maar het is voor de pup wel een pijnlijke aandoening. De knieschijf heeft een belangrijke functie in het draagapparaat van de achterbenen. Bij een luxatie van de knieschijf valt deze functie weg waardoor de hond niet goed meer op dat been kan steunen.

Patella Luxatie wordt in de volksmond ook wel "losse knieën" genoemd. Het betreft een aandoening waarbij het benige deel in de kniepees ("patella") niet in de geul op het bovenbeen blijft zitten ("luxatie") tijdens het buigen en strekken van de knie. Deze aandoening wordt tijdens het onderzoek onderverdeeld in gradatie vrij en gradatie 1 t/m 4. Bij een lage gradatie (1-2) zit de knieschijf bij een gestrekt been op zijn plek maar verplaatst deze zich naar binnen of naar buiten bij het buigen van de knie. De hond zal duizenden malen per dag de knie buigen en strekken en de knieschijf mogelijk verplaatsen buiten de geul. Op langere termijn ontstaat hierdoor schade aan het omliggende gewrichtskapsel alsook aan het kraakbeen van de geul en kniepees. Op oudere leeftijd zal hierdoor artrose (slijtage) ontstaan wat wel degelijk pijnlijk voor de hond is. De medische behandelingen die mogelijk zijn, zullen daarom op jonge leeftijd moeten worden verricht en zijn altijd operatief.

Zoals al aangegeven, moet een fokker de gezondheids- en welzijnsvereisten in acht nemen. Niet alleen die vereisten die in het Kynologisch Reglement staan maar ook die die van overheidswege gelden.

Artikel 3.4 lid 2a van het Besluit Houders van Dieren luidt – voor zover voor deze procedure van belang - als volgt:

"1. Het is verboden te fokken met gezelschapsdieren op een wijze waarop het welzijn en de gezondheid van het ouderdier of de nakomelingen wordt benadeeld.

2. In ieder geval wordt bij het fokken, bedoeld in het eerste lid, voor zover mogelijk voorkomen dat:

- a. ernstige erfelijke afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen;*
- b. uiterlijke kenmerken worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij nakomelingen die schadelijke gevolgen hebben voor welzijn of gezondheid van de dieren;*

(...)

Deze bepaling houdt een inspanningsverplichting van de fokker in. Dit betekent dat een fokker zich inzet/inspant om een bepaald resultaat te behalen zonder dit resultaat te garanderen. Die inzet/inspanning bestaat erin om zijn honden, die hij voor de fokkerij inzet, te testen op eventuele erfelijke aandoeningen die in het ras voor kunnen komen en deze zoveel mogelijk bij nakomelingen te voorkomen.

De hondenfokkerij ligt in de media onder een vergrootglas en het is daarom van groot belang dat fokkers de nodige zorgvuldigheid bij het inzetten van de ouderdieren in acht nemen. Inmiddels wordt er door de overheid aan gewerkt om tot meer specifieke regelgeving en een concrete invulling van de norm van artikel 3.4 van het Besluit Houders van Dieren te komen.

Beklaagde voldoet aan de inspanningsverplichting door zijn fokdieren op Patella Luxatie te laten testen. Het Tuchtcollege begrijpt dan ook niet waarom beklaagde zo laconiek reageert op de opmerking van het Tuchtcollege dat hij willens en wetens een risico met de gezondheid van de nakomelingen neemt. Het in stand houden van een bepaalde bloedlijn mag niet als belangrijker worden beoordeeld dan de gezondheid van de nakomelingen. Door zijn kennis, ervaring en inzet is een fokker in staat om een nieuwe bloedlijn op te zetten. Daar is zonder meer enige tijd mee gemoeid maar het kan voorkomen dat er ongezonde nakomelingen geboren worden.

Beklaagde heeft gelijk met zijn stelling dat deze aandoening medisch behandeld kan worden. Blijft het feit dat beklaagde als professioneel fokker zijn kopers eventueel op onnodige kosten jaagt die hij door zorgvuldig te fokken had kunnen voorkomen. Dit ondanks dat hij zijn kopers wijst op de mogelijkheid dat de pup Patella Luxatie kan hebben en eventueel de pup wil terugnemen. Dit kan juridisch weliswaar juist zijn, maar emotioneel is dit een zware belasting voor de eigenaren van de jonge hond en daarmee onwenselijk.

3.3 Overwegingen met betrekking tot de strafmaat

Het Tuchtcollege overweegt dat met de onderhavige regelgeving door de Vereniging Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland is beoogd om het belang van de gezondheid en het welzijn van de rashondenpopulatie in Nederland te dienen. Dit is een statutair doel.

Het Tuchtcollege overweegt dat beklaagde de teef XXXXXX op 11 juli 2017 op de aanwezigheid van Patella Luxatie heeft laten testen. Beklaagde was op of omstreeks die

Zaaknummer: 20-042

Datum uitspraak: 6 oktober 2021

datum bekend met het feit dat genoemde teef als eindbeoordeling "gradatie 2" voor genoemde erfelijke aandoening had. Ondanks dat heeft beklagde genoemde teef, in ieder geval voor het nest geboren op 21 juni 2020, voor de fokkerij ingezet.

Het overtreden van een statutair doel maar nog meer het inzetten van een fokdier voor de fokkerij waarvan aantoonbaar bewezen is dat deze aan een erfelijke aandoening lijdt, acht het Tuchtcollege als zeer ernstig vooral omdat dit binnen een periode van 4 jaar de tweede keer blijkt te zijn.

4. De beslissing

- Het Tuchtcollege voor de Kynologie in eerste aanleg verklaart bewezen dat de beklagde zich schuldig heeft gemaakt aan het verweten gedrag zoals hiervoor onder 2.1 omschreven.
- Legt aan beklagde een diskwalificatie van 4 jaar onvoorwaardelijk op.
- Tegen deze uitspraak kan zowel door klagster als de beklagde hoger beroep bij het Tuchtcollege in hoger beroep worden ingesteld (artikel 69 e.v. Procesreglement van het Kynologisch Reglement).
- Dit hoger beroep dient per aangetekende brief te worden ingesteld bij de secretaris van het Tuchtcollege voor de Kynologie in hoger beroep, per adres Postbus 75743, 1070 AS Amsterdam. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt vier weken, te rekenen vanaf de datum waarop de uitspraak aan beklagde aangetekend is verzonden.
- Het hoger beroep schorst de uitvoering van deze beslissing niet.

Deze uitspraak is geweest op 6 oktober 2021 door de heer mr.dr. H.S. Grotens, voorzitter, mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes en mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul, in tegenwoordigheid van mevrouw F. Zijdenbos-Jansen, secretaris.

Mevrouw drs. J.W.J. Nienhuis-Koppes en mevrouw drs.ing. A.M. Veldhuizen-van 't Hul zijn buiten staat om deze uitspraak mede te ondertekenen.

De voorzitter

De secretaris

Mr.dr. H.S. Grotens

mevrouw F. Zijdenbos-Jansen